

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 9. 2. 2020

Število objav: 1

Internet: 1

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 1

Internet	Naslov	Pred informativnimi dnevi: s katero diplomom do najvišje plače		
Zaporedna št. 1	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 8. 2. 2020		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Lana Dakič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...družboslovcev, pa se trend obrača: v predlanskem študijskem letu je največ študentov študiralo v programih s področij tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo (18,4 odstotka), sledijo poslovne in upravne vede, pravo (18,1) ter zdravstvo in socialna varnost (13,5 odstotka). Med diplomanti (predani jih je bilo...			

Pred informativnimi dnevi: s katero diplomom do najvišje plače

Čas branja: 6 min

0

08.02.2020 12:06

Najmanjše razlike med plačami srednješolsko in visokošolsko izobraženih so v rudarstvu in IT-panogi

LANA DAKIĆ

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[trg dela >](#)[mladi >](#)[plače >](#)[Adria Airways >](#)[Kontrola zračnega... >](#)[Organizacija za... >](#)

Konec prihodnjega tedna bodo po Sloveniji potekali informativni dnevi, na katerih se bodo učenci in dijaki odločali o svoji karierni prihodnosti. V Sloveniji študira približno polovica mladih in glede na vse večje povpraševanje podjetij predvsem po srednješolsko izobraženih kadrih, se pojavi vprašanje, ali se študij splača.

Pogledali smo po panogah, kje najbolj zaslužijo diplomanti terciarnega izobraževanja in kje srednješolsko izobraženi. Podatki statističnega urada za leto 2018 (zadnji dostopni podatki) kažejo, da so povprečne plače visokošolsko izobraženih za 66 odstotkov višje od srednješolsko izobraženih. Glede na leto prej, se je to razmerje zmanjšalo za štiri odstotne točke v prid srednješolsko izobraženim. Tudi sicer lahko srednješolsko izobraženi marsikje zaslužijo več kot 1.745 evrov bruto, kolikor je lani znašalo povprečje v Sloveniji.

Po plačah na vrhu tokrat letalski prevozniki

Če so v prejšnjih letih visokošolsko izobraženi tradicionalno imeli najvišje povprečne bruto plače v proizvodnji farmacevtskih surovin in preparatov, je v letu 2018 vrh lestvice z najvišjimi plačami za terciarno izobražene zavzela panoga zračnega prometa. V to panogo se uvrščajo večinoma letalski prevozniki (spomnimo, podatki so za leto 2018, ko je **Adria Airways** še letela), terciarno zaposleni pa je v povprečju na mesec zaslužil 4.225 evrov bruto. Srednješolsko izobraženi v tej panogi je v povprečju prejel 2.403 evrov bruto.

Naj še dodamo, da se državna **Kontrola zračnega prometa Slovenije** (KZPS) ne uvršča v to panogo, temveč v panogo skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti, kjer visokošolsko izobraženi v povprečju prejmejo slabih tri tisoč evrov bruto, srednješolsko izobraženi pa 1.768 evrov bruto. V KZPS so sicer po podatkih poslovne baze Gvin zaposleni v povprečju predlani zaslužili 6.550 evrov na mesec. KZPS bo sicer marca po poročanju **Siola** objavil novi razpis za več kontrolorjev zračnega prometa. Med pogoji je starost največ 25 let, srednješolska izobrazba in tekoče znanje angleščine, pomembni lastnosti pa sta tudi čustvena in psihofizična stabilnost.

Z diplomo v nekaterih panogah tudi dvakrat višja plača

Na drugo mesto so se uvrstili farmacevti: povprečna plača terciarno izobraženih v proizvodnji farmacevtskih surovin in preparatov je bila v letu 2018 4.154 evrov, kar je slabe tri odstotke več kot leto prej. Srednješolsko izobraženi v tej panogi prejmejo dobra dva tisočaka bruto.

Največje razlike med srednješolsko in visokošolsko izobraženimi so še vedno v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (steklarne, cementarne ...), kjer terciarno izobraženi prejmejo v povprečju dvakrat višjo plačo, približno 2.900 evrov bruto. Najmanjše razlike pa so v rudarstvu, natančneje v panogi pridobivanje premoga, kjer srednješolsko izobraženi prejme v povprečju 2.608 evrov bruto, terciarno izobraženi pa 15 odstotkov več, okrog tri tisoč evrov bruto. Majhne razlike so tudi v IT-panogi, in sicer v panogi računalniško programiranje, kjer visokošolsko izobraženi zaslužijo na mesec slabo tretjino več kot srednješolsko izobraženi, približno 2.700 evrov bruto.

Podroben pregled predstavljamo v tabeli. Poudarjamo, da gre za povprečja in da se pojavljajo razlike tudi zaradi različnih specifičnih znanj, poklicne in starostne sestave, deficitarnosti poklica. Prav tako pregled plač neposredno še ne govori o

perspektivnosti panog. Začetniki s srednješolsko izobrazbo, razen če imajo edinstvena, zelo iskana dodatna znanja, težko pričakujejo, da bodo že ob zaposlitvi dosegli takšno povprečje.

Od začetka krize plače srednješolsko izobraženih za petino višje

V Sloveniji so tisti z izobrazbo, višjo od šeste stopnje, so leta 2018 (novejši podatki niso na voljo) v povprečju prejeli 2.404 evrov bruto na mesec, medtem ko so srednješolsko izobraženi dobili v povprečju 1.447 evrov bruto na mesec. Razlika je še vedno precejšnja, a se je glede na obdobje pred začetkom krize precej zmanjšala. Bolje izobraženi so namreč leta 2008 prejeli 93 odstotkov več kot srednješolsko izobraženi, v letu 2018 pa so dobili 66 odstotkov več.

Srednješolsko izobraženim tudi hitreje rastejo plače. Leta 2018 so se povprečne plače srednješolsko izobraženih medletno povišale za 4,2 odstotka, glede na leto 2008 pa za 20,3 odstotka. Pri tistih z višjo in visokošolsko izobrazbo je rast precej skromnejša: glede na leto 2017 so plače v letu 2018

zrasle za 3,5 odstotka, od začetka leta 2008 pa zgolj za skromna dva odstotka.

Seveda je ob tem treba upoštevati tudi rast števila zaposlenih z diplomami, kar lahko vpliva na povprečje plač. Od začetka krize se je število delovno aktivnih s terciarno izobrazbo povečalo za slabo polovico. Leta 2008 je bila višje- oziroma visokošolsko izobraženih dobra petina, predlanskim pa že dobra tretjina.

Razlike v plačah med terciarno in srednješolsko izobraženimi izračunava tudi **OECD**. Povprečje OECD se je lani zvišalo na 57 odstotkov, povprečje EU pa je bilo 52 odstotkov v prid visokošolsko izobraženim. Največje razlike v plačah med visokošolsko in srednješolsko izobraženimi so v EU ugotovili na Madžarskem in v Litvi (79 odstotka). V Nemčiji je razlika znašala denimo 69 odstotkov, v Avstriji pa 47 odstotkov.

V zavarovalniški panogi manj izobraženi v povprečju dobijo dva tisočaka bruto

Pogledali smo tudi, v katerih panogah zaposleni s srednješolsko izobrazbo presegajo povprečno mesečno plačo okoli 1.750 evrov bruto, kar sicer v Sloveniji uspe top 35 odstotkom. Graf povprečnih plač s srednješolsko in osnovnošolsko izobrazbo

pokaže, da zaposleni v panogah, kot so farmacija, zavarovalništvo, IKT, energetika, kljub srednješolski izobrazbi presegajo povprečno mesečno plačo. Še bolj zanimiva so razmerja v dejavnosti zavarovanja, pozavarovanja in pokojninskih skladov, kjer zaposleni z osnovnošolsko izobrazbo v povprečju zaslužijo dobrih 80 evrov več kot zaposleni s srednješolsko izobrazbo. Tudi denimo v farmaciji in rudarstvu denimo z osnovnošolsko izobrazbo v povprečju prejmejo od 1.900 do 2.100 evrov bruto.

Polovica mladih na tehniškem in strokovnem izobraževanju

V zadnjih letih se večja zanimanje za poklicne in strokovne programe. V srednjih šolah je skoraj polovica dijakov vpisana v srednje tehniško in strokovno izobraževanje (delež dijakov v teh programih se je od leta 2010 povečal za pet odstotnih točk), dobra četrtina je v lanskem šolskem letu obiskovala gimnazijske programe, 24 odstotkov pa nižje poklicno izobraževanje, kažejo podatki državnega statističnega urada. Dijake najbolj zanimajo področja tehnike (39 odstotkov) in računalništva (11 odstotkov), medtem ko se dekleta med strokovnimi programi odločajo za programe s področja

zdravstva (12 odstotkov dijakinj), osebnih storitev (13 odstotkov) in poslovnih ved (deset odstotkov).

V Sloveniji je predlani na terciarnem izobraževanju študiralo približno 76 tisoč mladih, še kažejo podatki statističnega urada. Čeprav je med diplomanti bilo predlani še vedno več družboslovcev, pa se trend obrača: v predlanskem študijskem letu je največ študentov študiralo v programih s področij tehnika, proizvodne tehnologije in **gradbeništvo** (18,4 odstotka), sledijo poslovne in upravne vede, pravo (18,1) ter zdravstvo in socialna varnost (13,5 odstotka).

Med diplomanti (predlani jih je bilo skupaj 16.680) jih je največ diplomiralo na področju poslovnih in upravnih ved ter prava (21 odstotkov), tehnike, proizvodne tehnologije in **gradbeništva** (17), zdravstva in socialne varnosti (12) ter izobraževanja (11 odstotkov).

Najbolj zaposljiv je IKT-kader

OECD je v zadnjem poročilu o izobraževanju pogledal tudi stopnjo zaposlenosti med terciarno izobraženimi (upoštevali so podatke za leto 2017). Najbolj zaposljivi so strokovnjaki za IKT (97 odstotka), tehniški in zdravstveni kader (po 93 odstotkov)

ter poslovne in pravne vede (90 odstotkov). Glede na podatke iz leta 2015 so se stopnje zaposlenosti po smereh študija povsod zvišale za tri pa vse do 20 odstotnih točk. Med razlogi za izboljšanje zaposljivosti sta seveda gospodarska rast in precejšnje pomanjkanje kadrov.

Komu so se lani najbolj povišale plače

Pogledali smo še podatke o plačah za leto 2019. Podatkov o povprečnih plačah v celotnem prejšnjem letu sicer še ni, zato smo upoštevali povprečje prvih enajstih mesecev. V prvih 11 mesecih lani je povprečna bruto plača v Sloveniji znašala 1.745 evrov (1.126 evrov neto) in bila glede na isto obdobje 2018 višja nominalno za 4,3 odstotka, realno pa za 2,7. Povprečna bruto plača v 11 mesecih lani v javnem sektorju je bila 2.039 evrov, v zasebnem pa 1.610.

Po glavnih panogah so najvišjo povprečno bruto plačo izplačali v energetiki (2.603 evre), financah in zavarovalništvu (2.582 evrov) ter IKT-panogi (2.344 evrov), najnižje pa v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (1.195 evrov) in gostinstvu (1.222 evrov). Medletno so se povprečne bruto plače najbolj zvišale v javni upravi, obrambi (za devet odstotkov) in

izobraževanju (za 5,8 odstotka), najmanj pa v rudarstvu (za 0,1 odstotka) in **gradbeništvu** (2,1 odstotka).

Več v članku o povprečnih bruto plačah v lanskem letu.

Več iz teme:

[trg dela >](#)[mladi >](#)[plače >](#)[Adria Airways >](#)[Kontrola zračnega... >](#)[Organizacija za... >](#)